

Ілона Бойчевська

Уманський державний

педагогічний університет

імені Павла Тичини

(м. Умань, Україна)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ У НІМЕЧЧИНІ

Сучасні вимоги до якості підготовки фахівців технічного профілю потребують, насамперед, інноваційних підходів до їх навчання і високого професіоналізму інженерно-педагогічних працівників системи професійної освіти. Саме якість професійної підготовки, яка є сукупністю особистісних та ділових рис працівника, що виявляються у процесі праці та охоплюють: професіональну компетентність, загальне світобачення, рівень інтелектуального та культурного розвитку, здатність адаптуватися, мобільність, умотивованість, інноваційність, самостійність, відповідальність, ініціативність, творчість у праці, старанність, сумлінність, дисциплінованість, комунікабельність, активність, підприємливість – набуває особливого значення в умовах ринкової економіки, стає необхідним фактором рентабельності виробництва, визначає конкурентоспроможність підприємства [1, с. 6].

Оскільки забезпечення якості початкової та подальшої професійної підготовки у технічних університетах з кожним днем набуває все більшого значення та привертає все більшу увагу, Європарламент та Європейська Рада запровадили «Рамкові рекомендації європейської гарантії якості» (European Quality Assurance Reference Framework (EQARF)), завдяки створенню спільних критеріїв, принципів та провідних напрямків стандартів якості, отримавши підтримку з боку країн-учасниць ЄС. Введення Європейських кваліфікаційних

рамки (EQR) та Європейської системи оцінки досягнутих результатів для професійної освіти (ECVET) є одним із чинників реалізації Болонської декларації. На основі існування «Європейських рекомендацій гарантії якості» 21 квітня 2005 року Конференція ректорів вищої школи (HRK) Німеччини, Міністерство освіти та науки ФРН (BMBWF) спільно з Конференцією міністрів культури розробили та ухвалили документ «Кваліфікаційні рамки для німецьких дипломів про вищу освіту».

Дослідження якості підготовки фахівців технічного профілю виконує Центр розвитку вищої освіти у Гютерспоре, який щорічно оприлюднює рейтинги ВНЗ у Німеччині. Видається спеціальний журнал для роботодавців «Wirtschaftswoche», де публікуються рейтинги ВНЗ, сформовані на підставі відгуків роботодавців .

Заохочення «культури гарантії якості» у професійній освіті і підготовці вимагає підвищеної обізнаності про переваги інструментів та процедур гарантії якості. Відбувається постійний розвиток нових професій та модернізація існуючих, зазнають поширення програми, спрямовані на фасилітацію доступу до професійної освіти і підготовки (на зразок першого робочого місця (Jobstarter)), перспективної професійної освіти (Perspektive Berufsabschluss) та подальшої професійної підготовки, наприклад, підвищення професійної кваліфікації. Вживаються заходи щодо покращення переходу між різними ланками системи професійного навчання і підготовки з метою набуття вмінь та компетенцій, здобутих у процесі професійної діяльності [3, с. 50–51].

Забезпечення високої якості освіти у технічних університетах є вагомим чинником економічного розвитку Німеччини. Для цього тут розробляються та вдосконалюються педагогічні практики, спрямовані на гарантовану якість професійної освіти і здійснення контролю за нею. Перш за все, це стосується навчальних планів (в яких визначаються не лише перелік предметів і тривалість навчання, а й надаються «професіограми» (опис професії за певною схемою),

типові програми щодо підготовки за різними спеціальностями і вимоги щодо складання іспитів.

Одним з кроків якісної модернізації системи вищої освіти Німеччини є науковий конкурс ВНЗ країни, який має назву «ініціатива якості». Метою цього проекту є виявлення лідерів серед німецьких університетів, що в майбутньому були би конкурентоспроможними в усіх галузях знань. Головний аспект полягає у фінансовій винагороді за концепцію реформ університету, яка продемонструє, як саме університет у найближчі п'ять років збирається вийти на передові рубежі світових наукових досліджень [2].

Таким чином, німецькі технічні університети мають специфічні програми і норми розвитку та забезпечення якості початкової та подальшої професійної підготовки. Якість підготовки фахівців технічного профілю відіграє надзвичайно важливу роль, адже сприяє як конкурентоспроможності окремого фахівця на ринку праці, так і розвитку економіки країни в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сергеева Л. М. Моніторинг фахового успіху випускників професійних навчальних закладів / Л. М. Сергеева, Г. Г. Русанов, І. В. Ілько ; за ред. Л. І. Даниленко, Л. М. Сергеевої. – К. : Етіс Плюс, 2008. – 96 с.
2. Schayan J. Die besten Hochschulen. Hintergrund in zum bundesweiten Wettbewerb der Exzellenzinitiative / J. Schayan // Wirtschaft. – 2008. – № 1. – S. 20–21.
3. Schiller S. Leistungspunktesystem in der beruflichen Bildung : Zielsetzung und Schwerpunkte der BMBF Pilotinitiative DECVET / Schiller S., Milolaza A., Meerten E. // BWP. – 2007. – № 37. – S. 50–51.